

Soru: Dinimizde avciligin yeri nedir?

CEVAP

Allahu teâlâ, insanlar için cesitli hayvanlar yaratmıştır. Bildircin, tavsan, balik gibi hayvanların etinden; sansar, porsuk, tilki ...

...gibi hayvanların postundan; geyiklerin derisinden; tipta ve itriyatta kullanılmak üzere misk ceylanlarının miskinden; deniz hayvanlarının incisinden, mercanından; filin disinden istifade etmek için avlamak; kurt, domuz, yılan, fare gibi hayvanları da zararlarını önlemek için, iskence etmeden, mesela yakmadan, suda bogmadan oldurmek caizdir.

Avcilik yaparken baskalarının mahsullerine zarar vermemelidir. Maalesef, (Zevk için balik tutmayı ve avcilik yapmayı, ince ruhlu muslumanlara hic yakistirmam. Kendilerine daha normal ve mesru eglenceler bulsunlar) diyen yazarlar turemistir. Ticaret için olmasa da, sifir balik yiyebilmek için balik tutmak haram veya mekruh degildir. Caizdir. Hatta balik yemeye hic ihtiyaci olmasa bile, sifir uzerindeki stresi atmak için balik avlayip, tuttugu balıkları muhtaclara vermek de caizdir.

Cenab-i Hak, Kur'an-i kerimde balik avlamayı helal kilmis, (Deniz avi yapmak ve onu yemek helal kilindi) buyurmustur. (Maide 96)

Allahu teâlânin helal kildigi avciligi gayri mesru is gibi gostererek yanlistir.

Vahsi hayvanları avlamak, mubah bir kazanc yolu ise de, ticaret, ziraat, sanat gibi diger kazanc yollari bundan daha efdaldir. Sifir eglence için avcilik hos degildir. Kalbe sikinti verir, hayvanlara karsi sefkat duygularini koreltir, merhamet duygusunu azaltir.

Fakat avciliga, hayvan kesmeye haram veya gayri mesru is demek caiz degildir. Kasap da hayvanları kesmektedir. Kasabin yaptigi ise vicdansizlik denir mi? Avlanirken, hayvan oldururken, hayvanlara iskence edilmiyorsa, dinimizin bildirdigi hudutlara riayet ediliyorsa mesele yok demektir.

Avcilik; tufekle, tuzak kurmakla yapildigi gibi, talim gormus kopek, tazi, sahin, atmaca, dogan gibi hayvanlarla da yapilir. Talim gormemis hayvanlarla avcilik yapilmaz.

Yani hayvanin, avi kendisi için degil, sahibi için avlamasi lazimdir. Bir hayvanin talim gormus oldugu, pes pese uc defa tuttugu avi yemeden sahibine getirmesinden anlasilir. Atmaca, sahin gibi tirnakli kusların ise, birakildikten sonra, cagrildigi vakit ucup gelmelerinden anlasilir. Bir kopek avladigi hayvani yese veya bir atmaca cagirildigi halde gelmese, boyle hayvanların avladigi hayvan yenmez.

Avin yenebilmesi için sunlara riayet lazimdir:

1- Av; keklik, tavsan gibi eti yenen hayvan olmalidir.

2- Avci, musluman veya ehl-i kitap olmalı, ava silah atarken veya talim gormus hayvani ava gonderirken Besmele cekmelidir! Besmele unutulursa mahzuru olmaz. Kasden terk edilirse avin eti yenmez. Kitapsiz kâfirlerin, murtedlerin kestigi, avladigi hayvani yemek ise haramdir.

3- Av, aldigi yaradan olmalıdır. Olmeden ele gecirilirse besmeleyle kesilmesi lazim olur.

4- Avci, hemen kosup gitmeli, yara alan av hayvanini hemen bogazlamalidir! Gidene kadar olurse mahzuru olmaz, yani eti yenir. Av, gozden kaybolduktan sonra baska uzak bir yerde olu olarak bulunursa eti yenmez. Cunku baska bir sebeple olmus olabilir. Mesela yuksekten

duserek veya bir agaca carpip olebilir. Ilk aldigi yara derin ise, kan akmissa yenir.

5- Yara alan bir avi, baska birisine ait talim gormus bir hayvan tutup oldururse yenmez. Kendi hayvani oldurmus olmalidir.

6- Talim gormus bir kopek, tuttugu avin etinden yerse, o avi yemek caiz olmaz. Fakat sahin gibi bir kus yakaladigi avin etinden yerse mahzuru olmaz. Cagirilinca gelen avci kusun tuttugu av yenir. Avini kopek disi ile veya pencesi ile yakalayan hayvanin eti yenmez.

7- Av tutanin olur. Bir kimse, bir avi vurup dusurduktan sonra, av kalkip kacarken, baskasi yakalarsa, av yakalayanin olur.

8- Kara ve su kaplumbagasi ile istiridye ve midye gibi deniz hasarati yenmez.

9- Balik suretinde olmayan deniz hayvanlari yenmez. Su icinde kendiliginden olup, karni ust tarafta bulunan balik yenmez. Ag ile, sacma ile, ilac ile, sarsinti ile, buz arasinda sikisarak olen balik yenir.

10- Besmelesiz tutulan veya kâfirlerin, avladigi balıkları yemek helaldir. Fakat avladıkları diger hayvanlari yemek ise haramdir. Hanefi mezhebinde, domuzdan baska her hayvan olunca kili, kemigi, siniri ve disi temiz olur. Lesin derisi, necis olmayan madde ile dabaglaninca temiz olur. Necis madde ile dabaglaninca, uc kere yikayip siktikten sonra temiz olur. Domuz ve yilan derisi hicbir zaman temiz olmaz. Bunlarla yapilan cuzdan, kemer, canta, elbise ile namaz kilmamalidir! Domuz ve yilan haric, eti yenmeyen hayvan, dine uygun kesilince veya avlaninca yalnız derisi temiz olur. Boyle oldurulmus bir hayvanin postu uzerinde namaz kilmak caiz olur.

Soru: Eti yenen ve yenmeyen vahsi hayvanlari herhangi bir maksatla oldurmek gunah midir? Mesela sansari postu icin, ceylani eti icin avlamak caiz midir?

CEVAP

Hicbir hayvana eziyet, iskence etmek, suda bogarak veya ateste yakarak oldurmek caiz degildir. Hayvana iskence etmek, gayri muslim vatandasa iskence etmekten daha buyuk gunahdir. Gayri muslim vatandasa eziyet etmek de muslumana eziyet etmekten daha buyuk gunahdir. (Durr-ul muhtar)

Maksatsiz olarak bir hayvani oldurmek caiz degildir. Ahirette (Onu nicin oldurdun?) diye sorguya cekilecektir. Hayvanlari birbiri ile dovusturmek de caiz degildir. Hayvanlari hakina riayet etmeli, onlara acimalidir. Hadis-i serifte, (Merhamet et ki, merhamet olunasin!) buyuruldu. (Sir'a)

Zararli hayvanlari oldurmek caiz oldugu gibi, sansar, porsuk gibi hayvanlari derisi ve kurku icin, geyik, ceylan gibi hayvanlari eti icin oldurmek de caizdir. Domuz haric, eti yenmeyen cesitli hayvanlari para karsiligi gayri muslimlere ihrac etmek de caizdir. (Serh-i Nikaye)

Zararsiz hayvanlari oldurmek caiz degildir. Zararlilari da eziyetsiz oldurmek caizdir. (Berika)

Soru: Av hayvanini, mesela tavsani uyurken degil de, uyandirip kacarken vurmali deniyor. Uyurken vurmak caiz midir?

CEVAP

Evet, caizdir.